ჩვენი საბჭოთა სამშობლოსათვის!

ლენინის დროშა

თბილისის სამხედრო ოლქის წითელარმიული გაზეთი
КРАСНОАРМЕЙСКАЯ ГАЗЕТА ТБИЛИССКОГО ВОЕННОГО ОКРУГА
„ЛЕНИНСКОЕ ЗНАМЯ" НА ГРУЗИНСКОМ ЯЗЫКЕ

№ 138 (398) | პარასკევი, 23 ნოემბერი. | 1945 წ.

„დიდი ბელადისა და ორგანიზატორის სტალინის ხელმძღვანელობით ჩვენ ახლა შევუდექით მშვიდობიან მშენებლობას, რათა მივაღწიოთ სოციალისტური საზოგადოების ძალთა ნამდვილ აყვავებას და გავამართლოთ მთელ მსოფლიოში ჩვენი მეგობრების საუკეთესო იმედები".

ვ. მ. მოლოტოვი.

უნარიანად და გასაგებად ვაწარმოოთ პროპაგანდა მებრძოლთა მშობლიურ ენაზე

ჩვენი ოლქის ნაწილებში ცოტა როდია არარუსი ეროვნების მებრძოლები, რომლებმაც ცუდად იციან ან სრულებით არ იციან რუსული ენა. მეთაურებისა და პოლიტმუშაკების, პარტიული და კომკავშირული ორგანიზაციების მოვალეობაა ოქტომბრის XXVIII წლისთავზე ამხანაგ მოლოტოვისა და თავდაცვის სახალხო კომისრის ბრძანების, აგრეთვე საარჩევნო კამპანიასთან დაკავშირებულ ყველა დოკუმენტისა და მასალის შესწავლის ორგანიზაციისას აუცილებლად გაითვალისწინონ ეს თავისებურებანი. უპირველესი ამოცანა მდგომარეობს იმაში, რომ ეს დოკუმენტები ეროვნულ მებრძოლს გავაცნოთ მშობლიურ ენაზე. ამისათვის საჭიროა ვიზრუნოთ ლიტერატურის მოსაძებნად, შევარჩიოთ და გავუწიოთ გულდასმითი ინსტრუქტაჟი მებრძოლთა მშობლიური ენის საუკეთესოდ მცოდნე აგიტატორთა კადრებს, რომლებიც განუმარტავენ მათ მოქალაქეთა მაღალ უფლებებსა და მოვალეობებს, გამარჯვებული წითელი არმიის მეომრების საპატიო ამოცანებს.

თვით პროპაგანდა არარუს ეროვნების მებრძოლთა მშობლიურ ენაზე წარმოადგენს საბჭოთა დემოკრატიის მკაფიო გამოხატულებას, საბჭოთა დემოკრატიისა, რომლის ერთ-ერთი საფუძველია ჩვენს დიად სამშობლოში დასახლებულ ყველა ერებისა და ხალხების თანასწორუფლებიანობა და ძმური მეგობრობა. ამხანაგ მოლოტოვის მოხსენებისა და თავდაცვის სახალხო კომისრის ბრძანების, აგრეთვე სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს არჩევნებისათვის მზადებასთან დაკავშირებული მთელი მასალის შესწავლა განუყრელად უნდა იყოს დაკავშირებული ყველა მებრძოლებში, კერძოდ, არარუს ეროვნების მებრძოლებში საბჭოთა კავშირის ხალხთა მეგობრობისა და დიდი რუსი ხალხის როლის ღრმა პროპაგანდასთან, იმ მეგობრობის ღრმა პროპაგანდასთან, რომელმაც დიდ სამამულო ომის დროს ღირსეულად გაუძლო ყველა გამოცდას და ჩვენი გამარჯვების ერთ-ერთ გადამწყვეტ ფაქტორს წარმოადგენდა.

ეს პროპაგანდა უნდა იყოს გასაგები, მკაფიო, ეყრდნობოდეს იმ მოკავშირე რესპუბლიკების ცხოვრებიდან აღებულ კონკრეტულ მაგალითებს, სადაც ცხოვრობდნენ ან ცხოვრობენ მებრძოლები. მაგალითად, სომხეთი და საქართველო მალე აღნიშნავენ თავიანთ რესპუბლიკებში საბჭოთა ხელისუფლების დამყარების 25 წლისთავს. პროპაგანდისტებისა და აგიტატორების მოვალეობაა მოუთხრონ ქართველ და სომეხ მებრძოლებს საბჭოთა ხელისუფლების დროს ამ რესპუბლიკების აყვავების შესახებ, იმის შესახებ, თუ რა დახმარება გაუწია მათ უფროსმა ძმამ — დიდმა რუსმა ხალხმა.

ამ რესპუბლიკების ცხოვრებიდან აღებული მკაფიო და გასაგები მაგალითები საუკეთესო ილუსტრაცია იქნება ამხანაგ მოლოტოვის შემდეგი სიტყვებისა: „საბჭოთა სახელმწიფოში ყველა ხალხს მინიჭებული აქვს დამოუკიდებლობის და თავისუფალი ნაციონალური განვითარების უფლება, ყველა ხალხი იზრდება მეგობრობისა და ერთმანეთისადმი პატივისცემის სულისკვეთებით, აგრეთვე თავისი ნაციონალური კულტურის განვითარების საქმეში და ერთიანად საბჭოთა სახელმწიფოს შემდგომი აღმავლობის საქმეში ყოველი ხალხის ღონისძიებათა შესაბამისად მისი დამსახურების აღიარების სულისკვეთებით".

ამ მხრივ აღსანიშნავია რიგითი მებრძოლის აგიტატორ ხვადაგიანის მუშაობის გამოცდილება, რომელიც ქართველ მეომრებში ეწევა საოქტომბრო დოკუმენტების განმარტებას. მოუთხრობდა რა ამხანაგ მოლოტოვის მოხსენებისა და სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს არჩევნებისათვის მზადების შესახებ, მან გამოიყენა სინელნიკოვოს რაიონის მშრომელების მიერ გურჯაანის რაიონის კოლმეურნეებისადმი გამოგზავნილი შესანიშნავი წერილი. ეს წერილი წარმოადგენს ხალხთა სტალინური მეგობრობის მკაფიო გამოხატულებას. უკრაინელმა კოლმეურნეებმა თავიანთ ქართველ მეგობრებს მისწერეს, თუ როგორ ცხოვრობენ და მუშაობენ ისინი, მოუთხრობენ იმაზე, თუ როგორ აღადგენენ გერმანელების მიერ დანგრეულ მეურნეობას. აგიტატორმა წერილიდან მოიყვანა შემდეგი მაგალითები: მარტო ერთ რაიონში გერმანელებმა მოკლეს დახვრეტით 900 კაცი, კატორღულ სამუშაოზე გარეკეს 5,000 კაცი, დაანგრიეს 4 მტს-ი, გაიტაცეს თავიანთ სული საქონელი და სხვა ქონება. ახლა რაიონში მიმდინარეობს უდიდესი აღდგენითი მუშაობა. უკვე აღდგენილია ყველა მტს-ი და კოლმეურნეობა, 25 კლუბი და სამკითხველო, 89 სკოლა, სადაც 12,000 ბავშვი სწავლობს, აშენებულია 7,600 ახალი საცხოვრებელი სახლი.

— ჩვენ ჯერ კიდევ მრავალი ნაკლოვანებები გვაქვს,—სწერენ უკრაინელი კოლმეურნეები.—მაგრამ ჩვენს ქართველ ძმებთან შეჯიბრების დახმარებით დავძლევთ ყველა ამ სიძნელეს და ვიცხოვრებთ უფრო შეძლებულად და ბედნიერად, ვიდრე ომამდე ვცხოვრობდით. გაუმარჯოს ხალხთა სტალინურ მეგობრობას!

ამ წერილმა დიდი შთაბეჭდილება მოახდინა ქართველ მებრძოლებზე და ხელი შეუწყო მათ მიერ ამხანაგ მოლოტოვის მოხსენების უკეთ შესწავლას.

ცუდად არ არის მოწყობილი პროპაგანდა იმ ქვეგანაყოფში, სადაც მეთაურის მოადგილედ პოლიტნაწილში მაიორი არუთინოვია. აქ სომეხ მებრძოლებს ამხანაგ მოლოტოვის მოხსენება და თავდაცვის სახალხო კომისრის ბრძანება, აგრეთვე არჩევნების დებულება მშობლიურ ენაზე გააცნეს. ამ დოკუმენტების შესწავლა მჭიდროდ არის დაკავშირებული ქვეგანაყოფის წინაშე მდგარ ამოცანებთან და მიმართულია პირადი შემადგენლობის აღზრდისაკენ ხალხთა სტალინური მეგობრობის სულისკვეთებით. სომეხ მებრძოლებთან საუბრებში აქტიურ მონაწილეობას იღებენ ნაცადი ფრონტელი მეომრები, რომლებმაც მოზდოკიდან ბერლინამდე სახელოვანი საბრძოლო გზა განვლეს. ბრძოლის ველზე ისინი ნათლად გრძნობდნენ ჩვენი ქვეყნის ხალხთა ძმური მეგობრობის ძალას და ახლა, საოქტომბრო დოკუმენტების შესწავლისადმი მიძღვნილ საუბრების დროს, ახალგაზრდა მებრძოლებს მოუთხრობენ იმაზე, თუ როგორ გმირულად იბრძოდნენ და იცავდნენ ოქტომბრის დიად მონაპოვრებს რუსი, ქართველი, სომეხი მეომრები, საბჭოთა კავშირის ყველა ხალხთა შვილები.

— ჩვენ გავიმარჯვეთ, — თქვა ერთ-ერთი საუბრის დროს რიგითმა მებრძოლმა სარქისიანმა,—იმიტომ, რომ ჩვენ ვართ ოქტომბრის რევოლუციის არმია, ხალხთა ძმობის არმია, ჩვენ გვხელმძღვანელობს ხალხთა დიდი ბელადი ამხანაგი სტალინი.

არარუსი ეროვნების მეომრებში საოქტომბრო დოკუმენტების და საარჩევნო კამპანიასთან დაკავშირებულ დოკუმენტების მოფიქრებული და ღრმა პროპაგანდა ნაყოფიერ შედეგს გამოიღებს, იგი კიდევ უფრო განამტკიცებს ყველა ეროვნების მეომართა ძმურ მეგობრობას, ხელს შეუწყობს საბრძოლო და პოლიტიკური მომზადების შემდგომ აღმავლობას.

ნავთის შადრევანი კავთისხევში

20 ნოემბერს, დილის 7 საათზე კავთისხევის ნავთის საძიებელი უბნის № 5 ჭაბურღილიდან უცებ მოისმა ძლიერი ხმაური. რამდენიმე წუთის შემდეგ 583 მეტრის სიღრმიდან ამოხეთქა ნავთის გაზმა. მას ამოჰყვა თიხის ხსნარი, რომლის შადრევანი ჭაბურღილის კოშკის თავზემოთ ადიოდა. 40 წუთის შემდეგ გაზი გადავიდა თხევად მდგომარეობაში და მიწის ზედაპირზე დენა იწყო ნავთმა.

კავთისხევის საძიებელი უბნის ინჟინერ-ტექნიკოსებმა, რომელსაც გეოლოგი ამხ. ვ. საყვარელიძე ხელმძღვანელობს, სასწრაფოდ მიიღეს ზომები ჭაბურღილის დასაკონსერვებლად.

ძიება გრძელდება.

საბჭოთა კავშირის გმირი გვარდიის გენერალ-პოლკოვნიკი პ. გ. ჩანჩიბაძე თბილისში

თბილისში ჩამოვიდა საბჭოთა კავშირის გმირი, გვარდიის გენერალ-პოლკოვნიკი, თოთხმეტი ორდენისა და მედლის კავალერი პორფილე გიორგის-ძე ჩანჩიბაძე.

სტალინური წრთობის მხედართმთავარი, ქართველი ხალხის სახელოვანი შვილი პორფილე გიორგის-ძე ჩანჩიბაძე ფართოდ არის ცნობილი, როგორც კალინინის, სევასტოპოლის, ბალტიისპირეთისა და აღმოსავლეთ პრუსიის ბრძოლების გმირი.

გენერალ-პოლკოვნიკი პ. გ. ჩანჩიბაძე ამ დღეებში გაემგზავრება ქალაქ მახარაძეში. მთელი სამამულო ომის განმავლობაში მას მჭიდრო კავშირი ჰქონდა თავის თანამემამულეებთან, მახარაძის რაიონის მშრომელებთან, რომელთაც მთელ საბჭოთა ხალხთან ერთად ზურგში გმირული შრომით დააჩქარეს ვერაგ მტერზე საბოლოო გამარჯვება.

საბჭოთა კავშირში

საფეიქრო საწარმოთა მშენებლობა ბელორუსიაში

გერმანელების მიერ დანგრეული მინსკის სამკერვალო ფაბრიკა „ოქტიაბრის" ადგილას დაიწყო წმინდა მატყლის ახალი კომბინატის მშენებლობა. ხელახლა აგებენ საწარმოო კორპუსს, სადაც მოთავსდება სართავი და საქსოვი საამქროები. ახალი წლისათვის კომბინატის პირველი რიგი გადაცემული იქნება სამონტაჟოდ.

ახალი კომბინატი გამოუშვებს მაღალხარისხოვან შალეულს, დრაპს, ტრიკოს, წმინდა მატყლს.

წელს მინსკში დაიწყება აგრეთვე ბელორუსიის უდიდესი მელანჟის კომბინატის მშენებლობა 60 ათასი სართავი თითისტარის სიმძლავრისა. კომბინატი და მისი დამხმარე საამქროები დაიკავებენ 30 ჰექტარ ფართობს.

განზრახულია აგრეთვე ხალიჩის ახალი კომბინატი ვიტებსკში და წმინდა მატყლის კომბინატი გროდნოში. წმინდა ტილოს სელის კომბინატი აგებულ იქნება ბელორუსიის უძველეს ქალაქ პოლოცკში.

კალატოზმა კროტმა ერთ დღეს ორი სახლი ააშენა

განსაცვიფრებელ შედეგს მიაღწია ოსტატმა კალატოზმა თეოდორე კროტმა მაგნიტოგორსკის მეტალურგთა სახლების აგების დროს. ურალის მარჯვენა ნაპირზე მან და მისმა მოწაფეებმა ერთ დღეს ააგეს ორი სამ-ოთახიანი შენობა. დღიური ნორმა გადაჭარბებულია 19-ჯერ.

ინჟინერმა მარტყოლისმა, რომელიც ამ მშენებლობას ხელმძღვანელობდა, გაგვაცნო კალატოზ კროტის მუშაობის მეთოდები.

საჭირო მასალა წინასწარ მიზიდეს მოედანზე. კალატოზის მუშაობას არაფერი არ აფერხებდა: მას ყველაფერი ხელთ ჰქონდა. აგურსა და ხსნარს სპეციალური ყუთებით აწვდიდნენ ტრანსპორტიორით. ოსტატს ეხმარებოდა 5 ახალგაზრდა მუშა. ისინი აკეთებდნენ ხსნარს, მუშაობდნენ კედლების ამოყორვაზე. ამხ. კროტი კი აგურს აწყობდა. დაწყობილია 125 კუბური მეტრი აგური, ნაცვლად ნორმით გათვალისწინებული 6½ კუბური მეტრისა.

ოსტატ კროტის მუშაობის მეთოდს ამჟამად ფართოდ ავრცელებენ ინდივიდუალური სახლების მშენებლობაზე მაგნიტოგორსკში.

დიდდება კოქსვადი ქვანახშირის ამოღება

შახტი, 14 ნოემბერი. (საკორ.). კომბინატ „როსტოვუგოლის" მეშახტეები აღიდებენ კოქსვადი ქვანახშირის ამოღებას. შახტებში აგრძელებენ მოქმედი ლავების ხაზს და აწყობენ ახალ ლავებს. ამა წლის დასაწყისიდან კოქსვადი ქვანახშირის შახტებში ამუშავდა 15 ახალი მექანიზებული ლავა. ახალ სამუშაოებმა მოიცვა თითქმის 700 მეტრით გაგრძელებული სანგრევების ხაზი. ამ სამუშაოთა გაფართოების შედეგად კოქსვადი ქვანახშირის ამოღება ტრესტ „ბოგურაევუგოლის" შახტებში, ოქტომბერთან შედარებით, ნოემბერში ერთიორად გადიდდა. შახტებმა „ვასილევსკაიამ", „გორნიაკაიამ", № 20 და სხვებმა გადააჭარბეს თავიანთ ომამდელ სიმძლავრეებს.

კოქსვადი ქვანახშირის საბადოებზე განალაგებულია 15 ახალი შახტის მშენებლობა, მათ შორის 6 შახტი წელს ამუშავდება.

უკრაინის შაქრის ქარხნებმა 7 მილიონზე მეტი ფუთი შაქარი გამოიმუშავეს

კიევი, 14 ნოემბერი. (საკორ.). ნოემბრის პირველ დეკადაში უკრაინის შაქრის ქარხნებმა მნიშვნელოვნად გაადიდეს შაქრის გამომუშავება. რესპუბლიკაში უკვე გამომუშავებულია 7.173 ათასი ფუთი შაქარი—2.763 ათასი ფუთით მეტი, ვიდრე შარშან ამ დროის იყო გამომუშავებული.

გამოშვებული შაქრის რაოდენობის მიხედვით პირველი ადგილი უჭირავს ვინიცის შაქრის ტრესტს. ამ ტრესტის ქარხნებმა ჩვენს ქვეყანას მისცეს სამ მილიონზე მეტი ფუთი შაქარი. სოკოლოვკის, ლუჩინის, ზერეშანის და ტრესტის სხვა საწარმოებმა გადაჭარბებით შეასრულეს თვიური დავალება.

კარგად მუშაობენ კამენეც-პოდოლსკის ტრესტის საწარმოები: შაქრის ხარშვის სეზონის დასაწყისიდან საშუალო სადღეღამისო ნაყოფიერება აქ 106 პროცენტს უდრის.

ტუნგოს უხვი მოსავალი

ჯიხაიშურის ტუნგოს საბჭოთა მეურნეობაში (ქობულეთის რაიონი) კრეფენ ტუნგოს. სტახანოველმა ოლია სალომქამ 21 ნოემბერს მოკრიფა 850 კილოგრამი ტუნგო, ნაცვლად ნორმით გათვალისწინებული 145 კილოგრამისა.

ტუნგოს ნაყოფის ალების პირველ დღეს მეურნეობამ მოკრიფა და გაგზავნა 19,8 ტონა ნაყოფი.

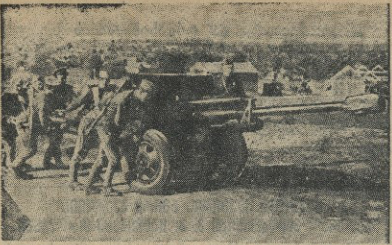

ნ ნაწილში, საბრძოლო სწავლების დროს მებრძოლებს საცეცხლე პოზიციაზე გამოაქვთ ქვემეხი

ინდივიდუალური მუშაობა მებრძოლთა აღზრდის საუკეთესო საშუალება

სააგიტაციო მუშაობის დიდი ხნის გამოცდილება მაქვს. მე, სხვა აგიტატორებთან ერთად, მონაწილეობას ვღებულობდი მებრძოლთა შორის ჩვენი ეპოქის უდიდეს ადამიანების — ლენინისა და სტალინის ცხოვრებისა და მოღვაწეობის შესახებ საუბრების ჩატარებაში. ამავე დროს, ჩავატარე ლექციების ციკლი ჩვენი გმირი წინაპრების ცხოვრებაზე. ქვეგანაყოფში ვხელმძღვანელობ გაზეთებისა და მხატვრული ლიტერატურის კითხვას. ხშირად ვატარებ საუბრებს აგრეთვე ისეთ თემებზე, როგორიცაა ჩვენი იარაღის ღირსება, რუსი ჯარისკაცის გმირობა და სხვ.

მაგრამ აგიტატორის მოვალეობა, ჩემი აზრით, არ შეიძლება განისაზღვროს მარტო მებრძოლთა კოლექტიური მუშაობით; დიდი მნიშვნელობა აქვს ცალკეულ მებრძოლებთან ინდივიდუალურ მუშაობას. ამ შემთხვევაში მებრძოლზე ზემოქმედების ძალა გაცილებით ძლიერია და ქმედითი.

ცნობილია, რომ ყოველ მებრძოლს უნდა შეეძლოს ათეულის მართვა, თუ საჭირო იქნება, ათეულის ფარგლებში ბრძანების გაცემა და სხვ. ჩვენს ქვეგანაყოფში არის მებრძოლი — ქორქოლიანი. მას უყვარდა თავისი იარაღი, მაგრამ ათეულის მართვა კი არ შეეძლო, წესდებებს არ კითხულობდა, უგულოდ ეკიდებოდა სამხედრო თეორიის საქმეს. საჭირო იყო მასზე ზეგავლენა მოგვეხდინა.

მე ქორქოლიანს მივეცი გაზეთები, სადაც მოთხრობილი იყო ქართველი მეთაურების გმირობის შესახებ. ამასთან ვუთხარი გულმოდგინედ წაეკითხა იგინი. მაგრამ ყოველივე ამით მთლიანად ვერ მივაღწიე მიზანს. ბოლოს ერთხელ, ტაქტიკური მეცადინეობის შემდეგ, შევეცადე დაწვრილებით გამერჩია მეცადინეობაზე ჩვენი მებრძოლების, მათ შორის ქორქოლიანის მოქმედება და შემდეგ შევადარე იგი ბრძოლის ველზე ფრონტელთა მოქმედებას. — ბრძოლის ველზე ქორქოლიანს ათეული რომ მყოლოდა და ისე ემოქმედა, როგორც იგი ამ მეცადინეობაზე მოქმედებდა, ცხადია საბრძოლო ამოცანას ვერ შეასრულებდა, — ვუთხარი მებრძოლებს. ამასთან, აღვნიშნე აგრეთვე ზოგიერთი მებრძოლის მოუმზადებლობა გადარბენის საქმეში, ცეცხლით მანევრირების სუსტი ადგილები და სხვ.

ამ საუბარმა ქორქოლიანზე დიდი ზეგავლენა მოახდინა. იგრძნო, რომ მასში სამუდამოდ გამქრალიყო სამხედრო თეორიის დაუძლევლობის რწმენა, მე მას წავუკითხე ერთი ჩვენი ფრონტელი ამხანაგის წერილი. ეს ამხანაგი ამჟამად საზღვარგარეთ იმყოფება და ბრძოლის შესახებ წერილი მომწერა. მწერდა, თუ როგორ აიძულა ერთმა ჩვეულებრივმა შემთხვევამ ათეულის მეთაურობა ეკისრა. იგი, მიუხედავად იმისა, რომ რიგითი მებრძოლი მსახურობდა, ყოველთვის დიდ ყურადღებას უთმობდა საკუთარი ცოდნის გამომუშავებას, გულმოდგინედ სწავლობდა წესდებებს, იზეპირებდა ბრძანებებს და შემდეგ ამხანაგებთან პრაქტიკულად ვარჯიშობდა. ყოველივე ამან ფრონტზე დიდი სამსახური გაუწია, ამავე დროს მთელი ათეულის სიცოცხლეც იხსნა.

ეს წერილი ქორქოლიანთან ერთად მე სხვებსაც წავუკითხე. მისი ზეგავლენა იმდენად დიდი აღმოჩნდა, რომ ქორქოლიანი სრულიად გამოიცვალა. ახლა იგი მთელს ქვეგანაყოფში ყოველმხრივ მისაბაძი და სანიმუშო მებრძოლია.

მოვიყვან მეორე მაგალითსაც. მებრძოლი ნაჭყებია ქვეგანაყოფში ცნობილი იყო როგორც უდისციპლინო, სისტემატურად არღვევდა წესრიგს, სამხედრო საქმესაც ცუდად იყო დაუფლებული. ბევრჯერ ვესაუბრე მის გამოსასწორებლად, მაგრამ მიზანს მაინც ვერ მივაღწიე. ბოლოს განვიზრახე სხვა ღონისძიებისათვის მიმემართა. ნაჭყებია გამოვიძახე და ვუთხარი: დღეს კომკავშირული კრებაა, გადაწყვეტილი გვაქვს შენი ყოფაქცევის შესახებ წერილი მივწეროთ შენს მშობლებს, წერილის ტექსტს კომკავშირის კრებაზე მოისმენ.

კრებაზე ნაჭყებიამ სიტყვა მოითხოვა. იგი ნაღვლიანად ლაპარაკობდა და სიტყვა მოგვცა, რომ დღეიდან ხელს აიღებდა სიზარმაცეზე, წესრიგის დარღვევაზე და იქნებოდა საუკეთესო მებრძოლი, როგორც წესრიგის, ისე სწავლის მხრივ. მალე ნაჭყებიამ პირობა პირნათლად შეასრულა.

ეს ორი მაგალითი მოწმობს, რომ ინდივიდუალური მუშაობა მებრძოლთა აღზრდის საუკეთესო საშუალებაა.

ლეიტენანტი ს. ქარჩავა

ჯარისკაცი აგიტატორი

მრავალფეროვანია და ნაყოფიერი კომკავშირელი აგიტატორის რიგითი მებრძოლ ა. გაგუას მუშაობა ოფიცერ გოგიას ქვეგანაყოფში. იგი საბრძოლო და პოლიტიკური მომზადების ფრიადოსანია. ამავე დროს ყოველმხრივ ეხმარება ამხანაგებს გახდნენ მოწინავე ჯარისკაცები.

ამჟამად აგიტატორი მთელ თავის ყურადღებას აქცევს საოქტომბრო დოკუმენტების შესწავლას. იგი ეხმარება მებრძოლებს ამხანაგ მოლოტოვის მოხსენებისა და თავდაცვის სახალხო კომისრის № 75 ბრძანების დამოუკიდებლად წაკითხვაში. ამის შემდეგ ჩაატარა რამდენიმე საუბარიც.

განსაკუთრებით შინაარსიანი იყო აგიტატორის საუბარი სამხედრო დისციპლინის შესახებ. თავდაცვის სახალხო კომისრის მოთხოვნების განმარტების დროს მას მოჰყავდა ადგილები წესდებიდან. მსმენელებმა არა მარტო შეიგნეს, რომ დისციპლინა მტერზე გამარჯვების საწინდარია, არამედ გაითვალისწინეს კიდეც, თუ რა უნდა გააკეთონ, რომ ბოლომდე კეთილსინდისიერად შეასრულონ თავიანთი ჯარისკაცური მოვალეობა.

აგიტატორი თავის მუშაობას მარტო საუბრებით როდი განსაზღვრავს. იგი თავისუფალ დროს ამეცადინებს ჩამორჩენილ მებრძოლებს, აცნობს თავის გამოცდილებას.

აგიტატორი გაგუა კარგად იყენებს საბრძოლო ფურცელსაც. იგი საბრძოლო ფურცელში ხშირად ათავსებს წერილებს, მკაცრად, მაგრამ სამართლიანად აკრიტიკებს იმ ამხანაგებს, რომლებიც ბეჯითად არ სწავლობენ.

ეფრეიტორი ვ. ხურციძე

ვისწავლოთ ბეჯითად

აგიტატორმა ჯმუხაძემ ერთ-ერთი საუბრის დროს თავდაცვის სახალხო კომისრის № 75 ბრძანებიდან განსაკუთრებით გაამახვილა მებრძოლთა ყურადღება იმის შესახებ, რომ „ისტორიამ საკმაოდ ბევრი მაგალითი იცის, როცა გამარჯვებული არმიები ჰკარგავდნენ თავიანთ წინანდელ დიდებას მხოლოდ იმიტომ, რომ თავს გაიდიოდნენ და სწავლაზე ხელს იღებდნენ. ასეთ საფრთხეს თავს ვერ დააღწევდნენ ჩვენი შეიარაღებული ძალებიც, თუ ჩვენ განცხრომას მივეცემოდით, თუ ვიფიქრებდით, რომ ჩვენ, გამარჯვებულებს, ვერავინ ვერაფერს გვასწავლის".

ამხ. ჯმუხაძემ ეს საკითხი მოხერხებულად დაუკავშირა მებრძოლების ხელაიას და იაკობაშვილის მაგალითს, რომლებიც ამ ბოლო დროს სროლაში ჩამორჩნენ. — ახლა ჩვენთვის მთავარია, — განაცხადა აგიტატორმა, — ვისწავლოთ, ბეჯითად ავითვისოთ დიდი სამამულო ომის უძვირფასესი საბრძოლო გამოცდილება.

აგიტატორის საუბარს უშედეგოდ არ ჩაუვლია. ხელაია და იაკობაშვილი დაულალავად სწავლობენ ამხანაგ მოლოტოვის მოხსენებას და თავდაცვის სახალხო კომისრის № 75 ბრძანებას, ცდილობენ მხოლოდ კარგი და ფრიადი შეფასება მიიღონ. ისინი გულდასმით მეცადინეობენ და გამოირჩევიან, როგორც დისციპლინირებული მებრძოლები.

უფროსი ლეიტენანტი ლ. ჭიჭინაძე

საბრძოლო გამოცდილება სწავლების საფუძველია

საბჭოთა კავშირის თავდაცვის სახალხო კომისრის № 75 ბრძანებამ წითელი არმიის მეომრების წინაშე დააყენა უმნიშვნელოვანესი ამოცანა: „მთელმა წითელმა არმიამ უნდა ისწავლოს და იწვრთნას, ბეჯითად აითვისოს დიდი სამამულო ომის უძვირფასესი საბრძოლო გამოცდილება, ახლა ეს არის მთავარი".

დიდ სამამულო ომში ჩვენმა მამაცმა ჯარისკაცებმა, სერჟანტებმა და ოფიცრებმა გაიჩინეს ვაჟკაცობის, ამტანიანობის, მოხერხებულობის, პირადი ინიციატივის ძვირფასი ნიმუშები. სტალინგრადიდან ბერლინამდე ბრძოლებით განვლილი გზა საბრძოლო გამოცდილების უშრეტი წყაროა, რომელსაც მონდომებით უნდა დაეწაფოს ყოველი საბჭოთა მეომარი, თუ მას სურს გახდეს თავისი სამშობლოს ღირსეული დამცველი, მოწინავე სამხედრო ცოდნით აღჭურვილი მეომარი.

ჩვენმა ქვეგანაყოფმა მონაწილეობა მიიღო კავკასიის გმირულ დღეებში. მტერი აქ ხშირად მიმართავდა თავის მზაკვრულ ხრიკებს, რათა შეცდომაში შეეყვანა ჩვენი მებრძოლები, გაერღვია თავდაცვა და გაჭრილიყო ამიერკავკასიის ნავთიან რაიონებისაკენ. მაგრამ ჩვენი მეომრები ხვდებოდნენ მტრის ვერაგულ ზრახვებს. ისინი არ წამოეგებოდნენ ხოლმე მათ ანკესზე, პირიქით, საკუთარი ინიციატივით მრავალ ახალ ხერხებს იგონებდნენ, რათა ნაკლები ძალებით ხელთ ეგდოთ და მოესპოთ მოწინააღმდეგის ცოცხალი ძალა და ტექნიკა.

მაგონდება ერთი ასეთი შემთხვევა: თავდაცვაში ვიყავით. გვეკავა ბ მაღლობი, ჰიტლერელები ქვემეხებითა და ნაღმსატყორცნებით გვიშენდნენ ცეცხლს, მაგრამ კარგად გვქონდა ჩამაგრებული, ჩვენი არტილერიაც ქმედითად მოქმედებდა, ამიტომაც გერმანელები ვერას გვაკლებდნენ. ჩვენი მზვერავთა ჯგუფი სისტემატურად ადევნებდა თვალყურს მტრის ყოველგვარ მოძრაობას, რათა მხედველობიდან არ გამოპარვოდა მისი ზრახვები.

მახსოვს, ნოემბრის ნისლიანი დილა იყო. ჩვენთან სწრაფად მოიჭრნენ მზვერავები პრიხოდკო და ზედგენიძე და მაცნობეს — მტრის ერთ ასეულამდე ჯარისკაცი და ოფიცერი ფარულად მოიწევს ჩვენი მაღლობისაკენ. ფაშისტებს სურთ ნისლის საფარქვეშ მოულოდნელად მოჰმართონ ჩვენი თავდაცვის რაიონს და ზურგში მოგვექცნენ.

გადავწყვიტე, მეც სწორედ ნისლი გამომეყენებინა მტრის მოსატყუებლად. გამოვუძახე ათეულის მეთაურებს, მივეცი მითითებები, სადამდისაც შესაძლებელი იყო მტრისათვის შეუმჩნევლად ფლანგებიდან შემოვლა. ადგილზე დავტოვე ერთი ოცეული, რომელსაც ძლიერი ხანმოკლე ცეცხლით უნდა შეექმნა ასეულის სრული საბრძოლო მზადყოფნის შთაბეჭდილება. ორმა ოცეულმა სწრაფად ჩაირბინა გორაკი, ხევი და ბილიკს გაჰყვა. ადგილმდებარეობის დასერილობა და ნისლი მოძრაობას შეუმჩნეველს ხდიდა. ოცეულებმა ფლანგებიდან მოუარეს შემტევ მოწინააღმდეგეს და რკალისებურად შემოარტყეს, როცა ფაშისტები ჩვენი ქვეგანაყოფის თავდაცვის რაიონს მოუახლოვდნენ და სროლა აუტეხეს, ჩვენი ოცეული მას ძლიერი ცეცხლით გამოეხმაურა, ფაშისტები წინ მოიწყვიტნენ და როცა ოცეულს საფარიდან ზღურბლამდე დაუახლოვდნენ, ნაღმსატყორცნების, ტყვიამფრქვევების, ავტომატებისა და შაშხანების ერთდროული ცეცხლი თავს დაატყდათ ორივე მხრიდან. მოწინააღმდეგე დაიბნა, იგი არ მოელოდა ასეთ თავდასხმას, თავგზა აებნა და სასწრაფოდ იწყო უკანდახევა. უწესრიგო უკანდახევამ კი ძვირად დაუჯდა მისი დანაკარგი. ფაშისტებმა ბრძოლის ველზე ათეულობით მოკლული ჯარისკაცი და ოფიცერი დატოვეს.

ამ ოპერაციის ბევრი მონაწილე ამჟამად კვლავ ჩვენს ქვეგანაყოფშია. მათ კავკასიის მთა-გორიან ადგილებში მრავალი საგმირო საქმე ჩაიდინეს. მებრძოლები მოსტიკოვი, მიქაბერიძე, ჭავჭავაძე 1944-45 წლებში წითელი არმიის გმირული შეტევის მონაწილენი არიან. მათ საბრძოლო გამოცდილებას ამჟამად ფართოდ ვიყენებთ მეცადინეობის დროს. ფრონტელთა ცოცხალ მაგალითებზე იზრდებიან გაწვრთნილი და მოხერხებული მეომრები.

საბრძოლო გამოცდილების გაზიარებისა და ფართოდ დანერგვისათვის სხვადასხვა მეთოდებს ვიყენებთ.

ქვეგანაყოფში შექმნილია საბრძოლო აქტივი, რომელიც აერთიანებს ფრონტელ მეომრებს. ეს აქტივი სისტემატურად მუშაობს ახალგაზრდა მებრძოლებთან, ასწავლის მათ სხვადასხვა ტაქტიკურ ხერხებს, ნერგავს მათში ამოცანის დამოუკიდებლად გადაწყვეტის ჩვევებს, პირადი ინიციატივის გამოჩენის უნარს რთული საბრძოლო ვითარების დროს, ააცნობს დამარცხების მრავალ მეთოდს და სხვ. ამასთან ერთად, მეცადინეობის დროს ისინი საკუთარ ცოდნასაც ღრმავებენ.

დიდად გვეხმარება ტაქტიკური მეცადინეობის ჩატარება საბრძოლო ვითარებასთან მიახლოებულ პირობებში. ამას წინათ სერჟანტმა გოგოლაძემ, რომელიც იგი ატარებდა მეცადინეობას თემაზე „ათეული თავდაცვაში", მოიყვანა განათლებული მაგალითი, როგორც იგი განახორციელებდა ხოლმე კავკასიისათვის ბრძოლებში. ორმხრივმა, საფრონტო ეპიზოდთან მიახლოებულმა მეცადინეობამ დიდი სარგებლობა მოიტანა. მებრძოლებმა გაიზიარეს სრული პრაქტიკის სარგებელი, ისინი გულმოდგინედ შეისწავლენ და მეცადინეობის მთელ პროცესში სერიოზულად, მონდომებით იცავდნენ თავიანთ პოზიციას „მოწინააღმდეგისაგან".

საბრძოლო გამოცდილების დანერგვის ზეგავლენა მარტო ჩვენი ქვეგანაყოფის შესაძლებლობებით როდი განისაზღვრება. ფართოდ ვიყენებთ სხვა ქვეგანაყოფების მოწვევასაც. ამას წინათ მეზობელ ქვეგანაყოფში მოვიწვიეთ მებრძოლები, რომელთაც დიდი საბრძოლო გზა განვლეს და ფაშისტ დამპყრობლებს მისსავე ბუნაგში. ეს ამხანაგები — ჩვენი გორდეზიანი და სერჟანტი ნებიერიძე ჩვენს სერჟანტებს დაახლოვდნენ, გამართეს მათთან საუბარი საბრძოლო საკითხებზე. განსაკუთრებით მე მოწმე ვიყავი ისეთი ფაქტისა: ჩვენი ქვეგანაყოფის სერჟანტის ათეულის პირადი შემადგენლობა გულმოდგინედ უსმენდა სერჟანტ ნებიერიძეს, რომელიც ჰყვებოდა ვარშავის მისადგომებთან თავისი ათეულის საბრძოლო ეპიზოდებს.

შეიძლება დარწმუნებით ვთქვა, რომ საბრძოლო გამოცდილების განზოგადებისა და ფართოდ დანერგვის სწორი ორგანიზაცია დიდ დახმარებას საბრძოლო მომზადებაში მოგვცემს, მაღალი მაჩვენებლების მიღწევაში ჩვენი ქვეგანაყოფის საბრძოლო მომზადების შესაძლებლობას, მაღალ დონეზე აიყვანს.

უფროსი ლეიტენანტი ტ. ბაღათურია

ხალხის რჩეული გვარდიელ მეომრებთან

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარის გ. თ. სტურუას შეხვედრა გვარდიულ ნაწილის ახალგაზრდა ამომრჩევლებთან

1. კრების მონაწილეთა შესახებ

1937 წელს, სსრ კავშირის პირველი მოწვევის უმაღლესი საბჭოს არჩევნების დღეებში, სერგეი ბოგატოვი 13 წლისა იყო. მას შემდეგ დიდი დრო გავიდა, ამ ხნის განმავლობაში ბევრი რამ შეიცვალა, გამოიცვალა თვით ბოგატოვიც. იგი დავაჟკაცდა, გახდა უფრო გამოცდილი, შეგნებული. მისი ნებისყოფა გამოიწრთო სამშობლოსათვის ბრძოლებში, მისი ხასიათი განმტკიცდა, იგი კომუნისტი გახდა. სერგეი ბოგატოვის საბრძოლო ცხოვრება სტალინგრადთან დაიწყო, და დამთავრა ავსტრიის ქალაქ გუ[illegible]ში.

1946 წლის 10 თებერვალს გვარდიის უფროსი სერჟანტი ბოგატოვი პირველად მიიღებს მონაწილეობას სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს არჩევნებში. იგი დიდი ხანია ამ დღისათვის ემზადება, ემზადება განსაკუთრებული მონდომებით, რომ საარჩევნო ყუთთან, ისევე როგორც ბრძოლაში, ღირსეულად შეასრულოს სსრ კავშირის მოქალაქის საპატიო მოვალეობა. აი დღესაც პირველი მოვიდა წითელარმიულ კლუბში, რათა დაესწროს ხალხის რჩეულთან — სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს დეპუტატთან ნაწილის ახალგაზრდა ამომრჩევლების შეხვედრას.

სერგეი ბოგატოვის გვერდით არიან მისი მებრძოლი მეგობრები. ისინიც სტალინური გვარდიის მიერ აღზრდილნი არიან, ახალგაზრდანი და მამაცნი, ბრძოლებში დავაჟკაცებულნი და გამოწრთობილნი.

აი აქ არის გვარდიის ზემდეგი ალექსი პოპოვი—ტანკისტი, რომელმაც მთელი გზა—სტალინგრადიდან ვენამდე ბრძოლებით გაიარა. აქვეა ჯავშანტრანსპორტიორის მძღოლი კომკავშირელი ივანე შუვარევი, წითელი ვარსკვლავისა და დიდების ორდენების კავალერი. აი წარჩინებული ნაღმტყორცნელი გვარდიის უმცროსი სერჟანტი ლოყან ტოლუბაევი, რომელსაც მიღებული აქვს მთავრობის ექვსი ჯილდო.

300-ზე მეტმა ახალგაზრდა ამომრჩეველმა მოიყარა თავი ამ არაჩვეულებრივ კრებაზე. ყველა ისინი ჩვენი სამშობლოს თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის ბრძოლების აქტიური მონაწილეებია, საბჭოთა ქვეყნის საზღვრებიდან ათასობით კილომეტრი გაიარეს, როგორც გამარჯვებულმა ჯარისკაცებმა. და ყველგან, სადაც კი მიიყვანა ისინი ომმა—ვოლგასთან და დნეპრთან, უნგრეთში და ავსტრიაში, კარპატებში და ალპებში — ყოველთვის ფიქრობდნენ ყველაზე ძვირფასზე და წმიდათა-წმიდაზე, თავიანთ დედასამშობლოზე.

და როცა პოლიტგანყოფილების უფროსი სიტყვას აძლევდა საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარეს და სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარის მოადგილეს გ. თ. სტურუას, კლუბში სიწყნარე ჩამოვარდა. უდიდესი ყურადღებით უსმენდნენ ახალგაზრდა ამომრჩევლები ხალხის რჩეულს მომავალი არჩევნების შესახებ, იმაზე, რაც თვითეულ მათგანს აინტერესებს და აღელვებს.

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე გ. თ. სტურუა სტუმრად ნ. გვარდიულ ნაწილის ახალგაზრდა ამომრჩევლებთან.

სურათზე: (მარცხნიდან მარჯვნივ) გ. თ. სტურუა, გვარდიის უფროსი სერჟანტი ს. ბოგატოვი, გვარდიის ზემდეგი ა. პოპოვი, გვარდიის უმცროსი სერჟანტი ლ. ტოლუბაევი, გვარდიის ლეიტენანტი ვ. კობზევი და გვარდიის სერჟანტი ვ. ნეჩიპორენკო.

ფოტო უფროსი ლეიტენანტ **ვ. ხტოლიაროვისა.**

2. ლაპარაკობს დეპუტატი

— 1937 წელს, — ამბობს გიორგი თეიმურაზის-ძე სტურუა, — საბჭოთა ხალხმა სტალინური კონსტიტუციის საფუძველზე პირველად აირჩია თავისი უმაღლესი საბჭო. სახელმწიფო ხელისუფლების უმაღლესი ორგანოს მორიგი არჩევნები უნდა ჩატარებულიყო 1941 წელს. ჰიტლერულ გერმანიასთან ომმა ხელი შეუშალა ჩვენს ქვეყანას ეს არჩევნები, და იგი, როგორც თქვენთვის ცნობილია, გადადებულ იქნა ომის დამთავრებამდე. ახლა, როცა ჰიტლერული გერმანია და იაპონელი აგრესორი განადგურებულია, და ჩვენი ქვეყანა კვლავ მშვიდობიანი განვითარების პერიოდშია, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმმა დანიშნა სსრ კავშირის მეორე მოწვევის უმაღლესი საბჭოს დეპუტატების მორიგი არჩევნები. ეს არჩევნები შესდგება კვირას — 1946 წლის 10 თებერვალს.

შემდეგ ამხ. სტურუამ ახალგაზრდა ამომრჩევლებს მკაფიოდ და გასაგებად მოუთხრო სოციალისტური სახელმწიფოს თავისებურებებზე, სტალინური კონსტიტუციის სიდიადეზე, საბჭოთა დემოკრატიზმის ძლიერებაზე.

ბევრ თქვენთაგანს, — სთქვა ამხ. სტურუამ, — ომის მსვლელობაში მოუხდა საზღვარგარეთ ყოფნა. თქვენ მოიარეთ ევროპის მრავალი ქვეყანა არა როგორც ტურისტებმა, არამედ როგორც ჯარისკაცებმა. მძიმე ბრძოლებში თქვენ ყოველთვის როდი გქონდათ საშუალება გაგცნობოდით კაპიტალისტური სახელმწიფოების თავისებურებებს, ცხოვრებასა და წესებს. მიუხედავად ამისა, თქვენ, ათასობით დიდ და პატარა დეტალებით ადვილად დარწმუნდით იმაში, თუ როგორ განსხვავდება კაპიტალისტური წყობილება ჩვენი სოციალისტური წყობილებისაგან, თუ როგორ შეზღუდულია კაპიტალისტურ ქვეყნებში ფართო მშრომელი მასების უფლებები. და მართლაც, კიდევ სად, რომელ ქვეყანაშია, გარდა ჩვენი ქვეყნისა, ისეთი კონსტიტუცია, რომელიც ყველა მოქალაქეს არსებითად უზრუნველყოფს თავისი უმაღლესი სახელმწიფო ორგანოს არჩევის უფლებით, იმის უფლებით, რომ თავისი ბედი თვით გადაწყვიტოს.

კაპიტალისტურ ქვეყნებში კონსტიტუციები იმდენ შეზღუდვებს აწესებენ, რომ მოსახლეობის მნიშვნელოვანი ნაწილი, უპირველესად მშრომელი მასები სხვადასხვა საბაბით მოკლებული არიან არჩევის უფლებას, და მით უფრო იმის უფლებას, რომ არჩეულ იქნან სახელმწიფო ორგანოებში. ჩვენში ყველა მოქალაქე, რომელსაც 18 წელი შეუსრულდა, თანასწორ საფუძველზე მონაწილეობას ღებულობს თავისი პარლამენტის არჩევნებში, გარდა შეშლილებისა და იმ პირებისა, რომელნიც სასამართლოს მიერ მსჯავრდადებულნი არიან საარჩევნო უფლებათა ჩამორთმევით. ის მოქალაქენი კი, რომელთაც 23 წელი შეუსრულდათ, შეიძლება არჩეულ იქნან სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს შემადგენლობაში.

ამოცანა მდგომარეობს იმაში, რომ თვითეული საბჭოთა ამომრჩეველი კარგად გაერკვეს თავის უფლებებში და უნარიანად გამოიყენოს ისინი, რათა უმაღლეს საბჭოში აირჩიოს ჩვენი ხალხისათვის თავდადებული ადამიანები, რომლებსაც შეუძლიათ ჩვენი ქვეყანა წაიყვანონ შემდგომი აყვავებისაკენ.

3. ყველანი არჩევნებზე!

რა ამოცანები დგანან ჩვენს წინაშე, რომ არჩევნები წარმატებით იქნას ჩატარებული?

უწინარეს ყოვლისა, უნდა მივაღწიოთ, რომ არჩევნებში მონაწილეობა მიიღოს უკლებლივ ყველა ამომრჩეველმა. ჩვენმა ხალხმა არაერთხელ უჩვენა მთელ მსოფლიოს თავისი ერთიანობა, თავისი დარაზმულობა. დიდი სამამულო ომის მსვლელობაში მრავალმილიონიანი საბჭოთა ხალხი კიდევ უფრო მჭიდროდ დაირაზმა თავისი მთავრობის გარშემო, ბოლშევიკური პარტიისა და ხალხთა ბელადის ამხანაგ სტალინის გარშემო. კენჭისყრაში ასპროცენტიანი მონაწილეობით ერთხელ კიდევ ვუჩვენოთ ყველას, თუ როგორ ერთიანია ჩვენი ხალხი, თუ როგორ მტკიცეა და ერთსულოვანი თავის მისწრაფებაში განიმტკიცოს მოპოვებული გამარჯვება.

მეორე ამოცანა მდგომარეობს იმაში, რომ კანდიდატებად წამოვაყენოთ, და შემდეგ სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს დეპუტატებად ავირჩიოთ ხალხის უკეთესთა შორის უკეთესი წარმომადგენლები, რომლებსაც თამამად შეიძლება ვანდოთ ჩვენი ბედი.

ამხ. სტურუამ ახალგაზრდა ამომრჩევლებს მოაგონა ამხანაგ სტალინის სიტყვა 1937 წლის 11 დეკემბერს ქალ. მოსკოვის სტალინის საარჩევნო ოლქის ამომრჩეველთა წინასაარჩევნო კრებაზე. მან წაიკითხა ამ სიტყვის ის ნაწილი, სადაც ამხანაგი სტალინი განსაზღვრავს, თუ როგორი უნდა იყოს საბჭოთა პარლამენტის დეპუტატი.

„ამომრჩევლებმა, ხალხმა თავის დეპუტატებს უნდა მოსთხოვონ, რომ ისინი დარჩნენ თავიანთი ამოცანების სიმაღლეზე, რომ ისინი თავის მუშაობაში არ დაეშვნენ პოლიტიკური ობივატელების დონემდე, რომ ისინი დარჩნენ ლენინის ტიპის პოლიტიკური მოღვაწეთა პოსტზე, რომ ისინი იყვნენ ისეთივე ნათელი და გამორკვეული მოღვაწენი, როგორც ლენინი, რომ ისინი იყვნენ ისეთივე უშიშარნი ბრძოლაში და შეუბრალებელნი ხალხის მტრების მიმართ, როგორც იყო ლენინი, რომ ისინი იყვნენ თავისუფალნი ყოველგვარი პანიკისაგან, პანიკის ყოველგვარი ნასახისაგან, როდესაც საქმე გართულებას იწყებს და ჰორიზონტზე ისახება რაიმე საფრთხე, რომ ისინი იყვნენ ისევე თავისუფალნი პანიკის ყოველგვარი ნასახისაგან, როგორც თავისუფალი იყო ლენინი, რომ ისინი იყვნენ ისევე ბრძენნი და აუჩქარებელნი რთული საკითხების გადაწყვეტის დროს, სადაც საჭიროა ყოველმხრივი ორიენტაცია და ყველა პლუსისა და მინუსის ყოველმხრივ გათვალისწინება, როგორც იყო ლენინი, რომ ისინი [illegible] მართალნი და პა[illegible] როგორც იყო ლენინი, [illegible] ისევე უყვარდეთ თა[illegible] როგორც უყვარდა იგი [illegible]".

— აი სწორედ ლენინურ-სტალინური ტიპის პოლიტიკური მოღვაწენი უნდა ავირჩიოთ დეპუტატებად ჩვენს უმაღლეს საბჭოში.

ამავე სიტყვაში ამხანაგმა სტალინმა თავის ამომრჩევლებს უთხრა: „ჩემი მხრით მე მინდა დაგარწმუნოთ თქვენ, ამხანაგებო, რომ თამამად შეგიძლიათ ენდოთ ამხანაგ სტალინს. შეგიძლიათ იქონიოთ იმის იმედი, რომ ამხანაგი სტალინი შესძლებს შეასრულოს თავისი მოვალეობა ხალხის წინაშე, მუშათა კლასის წინაშე, გლეხობის წინაშე, ინტელიგენციის წინაშე". ახლა თვითეულმა ჩვენთაგანმა იცის, თუ როგორ წმიდად, ზუსტად და ბრწყინვალედ შეასრულა ამხანაგმა სტალინმა თავისი დაპირება.

ერთსულოვანი ტაშით შეხვდნენ ახალგაზრდა ამომრჩევლები ამხ. სტურუას ამ განცხადებას. წითელარმიულ კლუბში დიდხანს ჰქუხდა ზვიადი „ურა" და გაისმოდა შეძახილები საყვარელი ბელადის და მხედართმთავრის დიდი გენერალისიმუსის სტალინის პატივსაცემად.

საუბრის დასკვნითი ნაწილი ამხ. სტურუამ უძღვნა წითელი არმიის მეომრების ამოცანებს.

ჩვენი ხალხი მომავალ არჩევნებს ატარებს შეუპოვარ ბრძოლებში მოპოვებული გამარჯვების განმტკიცების ნიშნით, ჩვენი სოციალისტური სახელმწიფოს შემდგომი განმტკიცების, მისი სამხედრო-ეკონომიური ძლიერების განმტკიცების ნიშნით. ამ დიდ შემოქმედებით მუშაობაში საპატიო როლი ეკუთვნით თქვენ, ჩვენი სამშობლოს დამცველებს. იყავით ღირსი ამ დიადი მისიისა. დაუღალავად სრულჰყავით თქვენი მეომრული ოსტატობა, აითვისეთ სამამულო ომის უმდიდრესი გამოცდილება, გააფართოვეთ თქვენი პოლიტიკური და კულტურული ჰორიზონტი, განამტკიცეთ დისციპლინა, წესრიგი და ორგანიზებულობა თქვენს ქვედანაყოფებში.

ეს იქნება საუკეთესო საჩუქარი ქვეყნისათვის, ხალხისათვის, საბჭოთა მთავრობისათვის, საუკეთესო საჩუქარი საყოველთაო-სახალხო დღესასწაულის — სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს არჩევნების დღის აღსანიშნავად.

გისურვებთ წარმატებებს, ძვირფასო ამხანაგო გვარდიელებო!

* * *

დამთავრდა კრება. მაგრამ ახალგაზრდა ამომრჩევლები დიდხანს არ დაშლილან. ისინი გარშემოეხვივნენ ხალხის რჩეულს, ათობით შეკითხვას აძლევდნენ, ერთმანეთს უზიარებდნენ თავიანთ შთაბეჭდილებებს, თავიანთ აზრებს. და როცა ამხ. სტურუამ დამაჯერებლად კიდევ ერთხელ მოაგონა თავიანთ მოვალეობებზე, რომ სავსებით მომზადებულნი, საბჭოთა მოქალაქის საპატიო მოვალეობის სრული შეგნებით შეხვდნენ მომავალ არჩევნებს, გვარდიელებმა ერთხმად შესძახეს:

— ყველანი, როგორც ერთი კაცი, მივიღებთ მონაწილეობას არჩევნებში!

— ხმას მივცემთ ხალხის საუკეთესო შვილებს!

— ვისწავლით ისე, რომ ამხანაგმა სტალინმა სთქვას — ყოჩაღ გვარდიელებო!

მაიორი ლ. ბოტვინსკი

სოხუმი. ქალაქის საბჭოს შენობა ლენინის ქუჩაზე. ფოტო გ. ტოლმაჩევისა.

მრგვალი ქანდაკების უძველესი ნიმუშები საქართველოში

(საუბარი მცხეთის არქეოლოგიური ექსპედიციის არმაზისხევის ჯგუფის უფროსთან, ისტორიულ მეცნიერებათა კანდიდატ გ. ლომთათიძესთან)

მცხეთის დასავლეთ გარეუბანში არმაზისხევთან წარმოებული გათხრები ყოველწლიურად ახალ მრავალფეროვან ძეგლებს ამზეურებენ და სულ უფრო აღრმავებენ და ავსებენ ჩვენს წარმოდგენას წარმართული საქართველოს კულტურის შესახებ.

როგორც ცნობილია, მცხეთის არქეოლოგიურმა ექსპედიციამ აქ ჯერ კიდევ 1940-41 წლებში აღმოაჩინა ახალი წელთაღრიცხვის II-III საუკუნეთა ქართლის ერისთავების პიტიახშების საგვარეულო მდიდრული სამარხები. შემდეგ წლებში იმავე მინდორზე გაითხარა დიდი და თავის დროზე მდიდრულად დეკორირებული შენობის ნანგრევები. [illegible] ნიშნების მიხედვით ეს შენობა ერისთავთა სამარხების თანადროული უნდა იყოს.

1944 წელს, ამ [illegible] ერთ-ერთი ნაწილის გაწმენდისას, აღმოჩნდა თეთრი მარმარილოს [illegible] ქანდაკების ნატეხი. როგორც ეტყობა, ქანდაკება შემოსილ ქალს გამოსახავდა; შემორჩენილია მხოლოდ მისი მცირედი ნაწილი. ქანდაკება, ჩანს, ძველადვე ყოფილა გატეხილი და გადაგდებული; მონამტვრევი ადგილები კირქვის სქელი ქერქითაა დაფარული.

ამ მონაპოვარმა სპეციალისტების განსაკუთრებული ყურადღება მიიპყრო, რადგან ეს იყო ქვის მრგვალი ქანდაკების პირველი ნიმუში, აღმოჩენილი საქართველოს ტერიტორიაზე ახალი წელთაღრიცხვის პირველ საუკუნეთა ძეგლების გარემოცვაში. ინტერესს აძლიერებდა ის გარემოებაც, რომ ქანდაკება აშკარად ზემოაღნიშნულ შენობასთან დაკავშირებული სჩანდა. ეს შენობა კი ან ერისთავთა სასახლე შეიძლებოდა ყოფილიყო, ანტიკურ სასახლეთა ყაიდაზე მორთული, ან და მაიივე წარმართული ტაძარი, რომლის მახლობლადაც მარხავდნენ ერისთავები თავიანთ მიცვალებულებს.

წელს აღმოჩნდა კიდევ უფრო საინტერესო ფრაგმენტი მეორე ქანდაკებისა. იგი გამოხატავს ქალის (ან ეგებ მოზარდის) მარჯვენა ხელის მტევანს, გამოქანდაკებულს წვრილმარცვლოვანი თეთრი ოდნავ მოვარდისფრო მარმარილოსაგან. ფრაგმენტის სიგრძე 7,5 სანტიმეტრს უდრის, სიგანე—5 სანტიმეტრს, ხოლო უდიდესი სისქე—3 სანტიმეტრს. ეს ნაწილი ზედმიწევნით ფაქიზი ნამუშევარია და ანტიკური ხანის ოსტატს უნდა ეკუთვნოდეს.

ამრიგად, ჩვენ ხელთ გვაქვს ორი ფრაგმენტული, მაგრამ ფრიად მეტყველი ნაშთი მარმარილოს ქანდაკებებისა, რომლებიც თავის დროზე მდგარან ერისთავთა სასახლეში თუ ტაძარში. ეს გარემოება საფუძვლიანად არყევს დღემდე გაბატონებულ აზრს, თითქოს ძველი საქართველოსათვის უცხო იყო მრგვალი ქანდაკების ხელოვნება. (საქინფორმ).

„დინამოს" გუნდის საპატიო გამარჯვება

ამგვარად, შედგა შეხვედრა, რომელზეც დიდი ხანია ოცნებობდა ფეხბურთის ყველა მოყვარული. ლონდონის სტადიონის მწვანე მინდორზე სპორტულ, მეგობრულ შეტაკებაში ერთმანეთს შეხვდნენ ჩვენი მოსკოველი ფეხბურთელები და სახელმოხვეჭილი „კანონირები" როგორც ინგლისში უწოდებენ „არსენალის" ოსტატებს. მატჩამდე ინგლისური გაზეთები სწერდნენ, რომ „რუსეთში ინგლისური ფეხბურთი და „არსენალი" სინონიმები არიან". და ეს მართალიც არის! საეჭვოა, რომ მსოფლიოში იყოს გუნდი, რომლის პოპულარობა იმდენად დიდია, როგორც ლონდონის „არსენალის". სახელგანთქმული „კანონირები" — „არსენალელები", უკვე დიდი ხანია აღიარებული არიან მსოფლიოში, როგორც ინგლისური ფეხბურთის საუკეთესო ტრადიციების მატარებელნი, როგორც ბურთის უძლეველი ოსტატები.

ინგლისში მოსკოვის დინამოელთა ბრწყინვალე გამოსვლებმა, საბრძოლო ფრე „ჩელსისთან" და მრავალმეტყველი გამარჯვება „კარდიფ-სიტისთან", აიძულა „არსენალელები" შიში ჰქონოდათ მოსკოველებთან მათი შეხვედრის შედეგზე. გუნდში, რომელიც დღეს „დინამოს" წინააღმდეგ თამაშობდა „არსენალის" მხოლოდ ოთხი მოთამაშე იყო, შვიდი მოთამაშე, მათ შორის ინგლისის საუკეთესო მარცხენა გარემარბი, სახელგანთქმული მეტიუსი, მოწვეული იყო ინგლისის უძლიერესი პროფესიული კლუბებიდან. ამიტომ მოსკოვის გუნდის კაპიტანმა სემიჩასნომ თამაშის წინ პრესაში განაცხადა, რომ დინამოელები მათ წინააღმდეგ გამოსულ გუნდს თვლიან, როგორც ინგლისის ერთ-ერთ ნაკრებ გუნდს.

მატჩმა არაჩვეულებრივი ინტერესი გამოიწვია ლონდონელთა შორის. „ტოტენჰემის" სტადიონზე ასი ათასზე მეტი მაყურებელი მოვიდა. არანაკლები ინტერესი გამოიწვია „არსენალთან" შეხვედრამ ფეხბურთის ჩვენს მოყვარულთა შორის. საკმარისია ითქვას, რომ თამაშის დროს „უკანასკნელ ცნობათა" რედაქციის ტელეფონებით მატჩის მსვლელობის შესახებ მიცემული იყო 500-მდე ცნობა...

თამაში მიმდინარეობდა ჩვენი ფეხბურთელებისათვის უჩვეულო პირობებში. ტრიბუნები, სათამაშო მოედანი, ფეხბურთელები, კარები ნისლში იყო გახვეული. რადიოკომენტატორის სინიავსკის სიტყვებიდან ჩანდა, რომ იგი, „ტოტენჰემის" სტადიონზე მყოფი, ჩვენზე, რომლებიც რადიომიმღებებთან ვიყავით, უკეთესად როდი ხედავდა. ნისლმა დაბინდა იმათი გვარები, რომლებმაც თავიანთი დარტყმებით გადასწყვიტეს ამ მატჩის ბედი, მაგრამ თამაშის მიმდინარეობა ჩვენთვის გასაგები იყო. დინამოელები თამაშის დაწყებისთანავე შეტევაზე გადავიდნენ და ნახევარი წუთის შემდეგ პირველი ბურთი შეაგდეს „არსენალის" კარში. ნისლი მატულობდა. თამაში უფრო-და-უფრო ძნელდებოდა. მე-15 წუთზე ინგლისელებმა ანგარიში გაათანაბრეს. ტაიმის განმავლობაში ინგლისელებმა „დინამოს" კარში დამატებით ორი ბურთი გაიტანეს. თამაშის პირველი ნახევრის ბოლო წუთში დინამოელებმა კიდევ ერთი ბურთით უპასუხეს მოწინააღმდეგეს და ტაიმი დამთავრდა ანგარიშით 3:2 ინგლისელთა სასარგებლოდ. თამაშის მეორე ნახევარი არანაკლებ დაძაბული იყო, ვიდრე პირველი. დინამოელებმა ინგლისის გუნდის კარში ორი ბურთი გაიტანეს, თავისაში კი არც ერთი არ გაუშვიათ და, ამგვარად, მატჩი დამთავრდა მოსკოველთა გამარჯვებით—ანგარიშით 4:3.

უნდა აღინიშნოს, რომ ინგლისელ პროფესიონალ ფეხბურთელებს თავიანთ ტერიტორიაზე ჯერ არასდროს არ წაუგიათ უცხოეთის გუნდებთან, ამიტომ უნდა მივულოცოთ ჩვენს დინამოელებს, რომლებმაც ძნელ და უჩვეულო პირობებში მიაღწიეს საპატიო გამარჯვებას გუნდთან, შედგენილს სახელგანთქმულ „არსენალის" მოთამაშეებისა და ინგლისის პროფესიული კლუბების საუკეთესო ფეხბურთელებისაგან.

ლევ კასილი

საზღვარგარეთ

დაიწყო გერმანელ მთავარ სამხედრო დამნაშავეთა პროცესი

ნიურნბერგი, 20 ნოემბერი. (ტასი). დღეს ადგილობრივი დროით დილის 10 საათზე (12 საათზე მოსკოვის დროით) შესდგა საერთაშორისო სამხედრო ტრიბუნალის სხდომა.

ხუთიოდე მრავალი წლის მანძილზე ჰიტლერელები ნიურნბერგში მართავდნენ თავიანთ ყრილობებს, სადაც სახავდნენ მსოფლიოს დაპყრობის აგრესიულ გეგმებს, სადაც [illegible] „ახალ წესრიგის" [illegible].

ბევრი მათგანი, ვინც ახლა ბრალდებულთა სკამზე ზის, ფაშისტების ამ ხროვის აქტიური ხელმძღვანელი, დანაშაულებრივი ჰიტლერული გეგმების აქტიური მქადაგებელი იყო და ამ გეგმებს პრაქტიკულად ახორციელებდა.

სხდომის გახსნის წინ [illegible] გაიწყდა. ბრალდებულთა სკამზე ზის [illegible] გერმანელი სამხედრო დამნაშავეთა [illegible] ბრალდებული აკლია, ეს არის მარტინ ბორმანი—ჰიტლერის ნაციონალ-სოციალისტური პარტიის ხელმძღვანელობის დარგში. იგი [illegible] მის შემდეგ, რაც [illegible] ბერლინის არმიას და [illegible] ხელში ემორჩილებათ [illegible] წევრთამდე. ბრალდებული რობერტ ლეი გასამართლებას არ დაელოდა და თავი ჩამოიხრჩო საპატიმროში. ბრალდებული გუსტავ კრუპ ფონ ბოლენი ზოლენბერგში წევს დამბლადაცემული და, ექსპერტების აზრით, მას წარდგენა სასამართლოს წინაშე [illegible]. ბრალდებული კალტენბრუნერი, ცნობილი ჯალათი და გესტაპოს ერთ-ერთი ხელმძღვანელი, [illegible]. მაგრამ სასამართლომ გამოაცხადა, რომ თავისუფლად გასამართლებს.

ბრალდებულნი შემდეგი წესით სხედან: პირველ სკამზე—გერინგ გერინგი, რუდოლფ ჰესი, იოახიმ რიბენტროპი, კეიტელი, ალფრედ როზენბერგი, ფრანკი, ფრიკი, შტრეიხერი, ფუნკი, შახტი; მათ შემდეგ მეორე სკამზე სხედან ბიტლერის ... შეიარაღებული ძალები, რედერი, შირახი, ზაუკელი, იოდლი, პაპენი, ზეისინკვარტი, შპეერი, ნეირატი, ფრიჩე. [illegible] ... „შეიარაღებულის" [illegible].

ხელდაგად, შესა [illegible] რონგსა და რაპენმერტში.

ბრალდებულთა მარცხნივ [illegible] გერმანელ დამცველებს, ბრალდებულის წარმომადგენელთა ადვოკატები ცალკეზის ლეტერში. მოლცეს უფრიდიანი [illegible] პრესის წარმომადგენლები, მათ შორის საბჭოთა პრესის წარმომადგენლები.

მამიერდან საერთაშორისო სამხედრო ტრიბუნალის [illegible] თავიანთ ადგილებს იკავებენ საბჭოთა მოსამართლე [illegible], მისი მოადგილე პოდპოლკოვნიკი ვოლჩკოვი, ამერიკელი მოსამართლე ფრენსის ბიდლი, მისი მოადგილე პარკერი, ბრიტანელი მოსამართლე ლორდი ლორენსი, მისი მოადგილე მოსამართლე ბირკეტი, ფრანგი მოსამართლე ანრი დე ვაბრი, მისი მოადგილე რობერ ფალკო.

საერთაშორისო სამხედრო ტრიბუნალის თავმჯდომარე ლორდი ლორენსი სხდომას ხსნის მოკლე სიტყვით. იგი აცხადებს, რომ საერთაშორისო სამხედრო ტრიბუნალი დაარსებულია ლონდონის 1945 წლის 8 აგვისტოს შეთანხმებისა და ამ შეთანხმებასთან დართული ტრიბუნალის წესდების შესაბამისად. დაარსებული ტრიბუნალის მიზანი, როგორც ეს ნათქვამია წესდების 1 მუხლში, არის ევროპის ქვეყნების მთავარ სამხედრო დამნაშავეთა სწრაფი და სამართლიანი გასამართლება და დასჯა".

შემდეგ ლორენსმა აღნიშნა, რომ ბრალდებულებს ჰყავთ დამცველები, რომელთა უმრავლესობა თვითონ ბრალდებულებმა აირჩიეს. მაგრამ ზოგიერთ შემთხვევაში, როდესაც ბრალდებულმა არ შეარჩია დამცველი, ტრიბუნალმა თვითონ დანიშნა შესაფერი დამცველები, რომლებიც მისაღებია ბრალდებულთათვის. ტრიბუნალის თავმჯდომარე ხაზგასმით აღნიშნა, რომ პროცესი, რომელიც ახლა დაიწყო, ერთადერთი ხასიათის პროცესია მსოფლიო იურისპრუდენციის ისტორიაში, მას უდიდესი საზოგადოებრივი მნიშვნელობა აქვს მილიონობით ადამიანებისათვის.

ტრიბუნალის თავმჯდომარის სიტყვის შემდეგ ბრალდების წარმომადგენლები კითხულობენ საბრალდებო დასკვნის ტექსტს. რის წაკითხვაც გაგრძელდა სხდომის ბოლომდე.

21 ნოემბრის დილის სხდომა

ნიურნბერგი, 21 ნოემბერი. (ტასი). საერთაშორისო სამხედრო ტრიბუნალის დილის სხდომა იწყება ზუსტად დილის 10 საათზე. დაიწყეს სხდომა იგი [illegible], რომელშიც შეიძლება მოწმის დაკითხვის დაყენება ყოველი სხდომის წინ ახსენებს ბრალდებულებს. თავის ამ მოთხოვნის დასაბუთება იმით აიხსნება, რომ ტრიბუნალის დაცვის წარმომადგენლებმა თავიანთ აზრით ნორმების თავიანთი მარწმუნებლებთან საუბრის ნების მისაღებად. თავმჯდომარემ მოისმინა ლორენსმა [illegible] ეს შემდგომლობა, მაგრამ შესაძლებლად მიიჩნია სასამართლოს სხდომის მსვლელობის დროს დამცველების საუბარი თავიანთ მარწმუნებლებთან.

შემდეგ გამოდის ბრალდებულ [illegible] დამცველი. იგი ტრიბუნალს აცნობებს, რომ თავისი მარწმუნებელი [illegible] ნიშნით გამოცხადება არის შესაძლებელი, თუ [illegible] გადმოეცემა სასამართლოს წინაშე—დამნაშავეა თუ არა, „უარვყოფ,—აცხადებს დამცველი,—შემდეგ [illegible] სხდომა იმისათვის, რომ შეიძლება ბრალდებულმა ჩემს მარწმუნებელს, იგივე ჩემს კოლეგებსაც". თავმჯდომარე ლორენსი აკმაყოფილებს დაცვის ამ თხოვნას და აცხადებს შესვენებას სხდომას 15 წუთით, რათა იგი მოიგონებს დაცვის წარმომადგენელს, რომ მათ ბევრი კვირა ჰქონდათ ბრალდებულებთან ურთიერთობისათვის.

შესვენების დამთავრების შემდეგ ტრიბუნალის თავმჯდომარე იწყებს ბრალდებულთა პერსონალურ გამოკითხვას. მიკროფონთან პირველი მიდის ბრალდებული გერინგი [illegible] ხელში ის უჭირავს ქაღალდი უჭირავს. [illegible] ლაპარაკი დაიწყოს, მაგრამ თავმჯდომარე ... სიტყვას აწყვეტინებს, და ეკითხება ბრალდებულს, რომ იგი თავს არ სცნობს დამნაშავედ „იმ აზრით, როგორითაც ეს საბრალდებო დასკვნაშია ჩამოწერილი". შემდეგ თავისი ადგილიდან [illegible] ზის დგება და აცხადებს „არა". ზუსტ ყველა რიბენტროპი [illegible] ამბობს: „თავს არ ვცნობ დამნაშავედ იმ აზრით, როგორითაც ეს საბრალდებო ოქმშია მოყვანილი". ყოფილი გენერალ-ფელდმარშალი კეიტელი და ყველა დანარჩენი ბრალდებული იგივეს აცხადებს, რომ თავს არ სცნობენ დამნაშავედ.

თავმჯდომარე აცხადებს, რომ ბრალდებული კალტენბრუნერი, ავადმყოფობის გამო [illegible] სასამართლოში, სხდომას მის დაუსწრებლად გამოკითხვა დამთავრებულია.

შემდეგ სიტყვით გამოდის მთავარი ბრალმდებელი ამერიკის შეერთებული შტატებიდან რობერტ ჯექსონი.

პ/მ. რედაქტორი ა. მურავოვი.
პ/მგ რედაქტორის მოად. ვ. დარაშელი